

obhajobou cvičných výzkumných projektů, kde se ukázalo, jakou výzvou se pro studenty stala práce na vlastním výzkumu.

Zajímavým aspektem projektu je spolupráce s neziskovými organizacemi. Studenti zde pracují na výzkumu, jehož téma je výsledkem dohody mezi univerzitou a danými organizacemi. Přínosem pro studenty je především seznámení se s terénem, zejména však provádění konkrétního výzkumu, byť mnohdy časově náročného. Neziskové organizace, se kterými spolupracujeme, hodnotí tuto formu spolupráce pozitivně, neboť jim nabízí možnost nezávislé evaluace jejich aktivit.

Partnerem celého projektu je Česká asociace pedagogického výzkumu, na jejichž výročních konferencích v roce 2006 a 2007 je každoroční doktorský seminář věnován problematice kvalitativního výzkumu. Letos v září měli účastníci semináře možnost shlédnout tři přednášky zkušených odborníků na poli kvalitativního výzkumu z oborů příbuzných pedagogice (psychologie a sociologie). Tomáš Katrňák přednášel o vzdělanostní reprodukci v dělnických rodinách, Miloš Kučera prezentoval svébytné metody své vědecké práce a Kateřina Nedbálková vyprávěla o svém etnografickém výzkumu ve vězení. Po přednáškách následovaly dílny, které byly zaměřeny přímo na postupy a metody kvalitativního výzkumu ve výchově a vzdělávání: od návrhu projektu, přes analýzu a kódování ke specifickému využití počítačové analýzy kvalitativních dat. Jedná se konkrétně o program ATLAS.ti, jenž se ve verzi 5.0 stal nepostradatelnou pomůckou výzkumníků.² Zmíněné dílny poskytly praktické návody pro každého badatele, který využívá kvalitativní metodologii ve svém výzkumu.

Dílčím výsledkem projektu bude samostatná monografie základních článků o kvalitativním výzkumu v pedagogice. Kniha bude rozdělena na dvě části, na teoretické úvahy a na výzkumné zprávy z řešených kvalitativních výzkumů. Vydání monografie je plánováno na příští rok. Dalším příspěvkem projektu k teoretickému diskurzu o kvalitativním výzkumu jsou dvě již publikované studie,³ první o možnosti použití zakotvené teorie v pedagogickém výzkumu (Klára Šedřová: *Možnosti uplatnění zakotvené teorie v pedagogickém výzkumu: Rodinná socializace dětského televizního diváctví*) a druhá o metodologické stránce zakotvené teorie (Roman Švaříček: *Je zakotvená teorie teorií?*).

Na závěr je nutné říci, že pozitivní hodnocení projektu studenty a neziskovými organizacemi vychází především z propojení teoretického zázemí s praktickým využitím daných poznatků. Díky tomu získávají studenti po absolvování vysoké školy lepší startovní pozici na trhu práce.

Roman Švaříček

Rozvojové projekty v rámci struktury Fondu rozvoje vysokých škol

Ústav pedagogických věd FF MU jako pedagogické, výzkumné a rozvojové pracoviště směřuje dlouhodobě odborné aktivity svých členů mimo jiné k tvorbě a realizaci rozvojových projektů.

Mezi významné rozvojové projekty v posledních třech letech patří projekty podporované Fondem rozvoje vysokých škol (FRVŠ). Do výběrového řízení vyhlášeného Výborem FRVŠ, jehož činnost zajišťuje Agentura Rady vysokých škol, se pravidelně přihlašují se svými

² Plné texty příspěvků účastníků konference ČAPV a vybrané texty přednášek a dílen doktorského semináře jsou publikovány v *Současné metodologické přístupy a strategie pedagogického výzkumu. Sborník příspěvků 14. konference ČAPV (CD-ROM)*. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2006. ISBN 80-7043-483-X.

³ Obě studie byly publikovány v předchozím čísle tohoto sborníku.

projekty pracovníci i doktorští studenti ústavu. V současné době (v kalendářním roce 2006) se realizuje pět projektů zaměřených zejména na inovace ve výuce. Jedná se o následující projekty:

Projekt *Inovace metodologické přípravy v rámci navazujícího magisterského studia oboru Pedagogika* (řešitel Petr Novotný) je zaměřen na vytvoření dvou nových předmětů týkajících se metodologické přípravy v kurikulu navazujícího magisterského studia oboru Pedagogika. Jedná se o předměty s názvy Kvalitativní výzkum a Kvantitativní výzkum. Zavedení těchto dvou předmětů je reakcí na nové trendy v sociálních a pedagogických vědách. Předměty rozšíří metodologické vybavení studentů oboru Pedagogika tak, aby nabytou metodologickou erudici byli schopni lépe využívat v kontextu činnosti rozmanitých vzdělávacích institucí.

Projekt *Tvorba a realizace předmětu Multikulturní pedagogika* (řešitelka Dana Knotová) je orientován na rozšíření a inovaci náplně studijních plánů oborů Pedagogika a Sociální pedagogika realizovaných na Ústavu pedagogických věd v bakalářském i v magisterském stupni studia. Cílem navrhovaného projektu je na základě současných koncepcí multikulturalismu a multikulturní pedagogiky pozitivně ovlivňovat překonávání stereotypních a xenofobních postojů a poznávání specifik etnických menšin žijících na území České republiky.

Projekt *Inovace výuky Sociální a pedagogické komunikace na FF MU* (řešitelka Klára Šedová) si klade za cíl inovovat stávající kurikulum bakalářského i navazujícího magisterského studia oboru Pedagogika a Sociální pedagogika v souladu se snahou posílit profesní kompetence studentů v oblasti sociální a pedagogické komunikace.

Projekt *Inovace předmětu Doktorský seminář* (řešitel Milan Pol) kvalitativně rozvíjí doktorské studium oboru Pedagogika. Cílem projektu je inovativní změna doktorského studia, které bylo doposud výrazně orientováno na individuální práci studenta a školitele. Pro tento účel je navržen projekt směřovaný ke zkvalitnění přípravy doktorských studentů. Jedná se o obohacení spektra odborných a metodologicky zaměřených seminářů o přednáškový cyklus odborníků z oblasti pedagogických věd.

Projekt *Význam představitosti v procesu učení ve vybraných předmětech primární školy* (řešitelkou je studentka doktorského studia Kateřina Korcová) je zaměřen na význam a roli představitosti v procesu učení ve vybraných předmětech primární školy. V projektu se sleduje, za jakých podmínek a v jakých předmětech je nejvíce uplatňována představitost v procesu učení žáků 1. stupně základní školy a možnost využití představitosti žáků k usnadnění poznávacího procesu.

Prezentované rozvojové projekty jsou součástí intenzivních snah pracovníků Ústavu pedagogických věd FF MU o vytváření inspirativního prostředí, v němž jsou studentům v rámci akreditovaných studijních oborů nabízeny vnitřně diferencované vzdělávací příležitosti. Realizaci rozvojových projektů v rámci struktury Fondu rozvoje vysokých škol se snažíme posílit odbornou erudici studentů a zlepšit jejich možnosti využít nabyté kompetence v pedagogické praxi. Všechny inovace jsou vedeny snahou reagovat na nové trendy v pedagogických a sociálních vědách.

Dana Knotová

